

E-BLADET

December 2024

Innehåll

December 2024

- 3. Redaktörens spalt
- 4. Ordföranden för pennan
- 5. Senaste aktiviteter
- 12. Kommande aktiviteter
- 13. Ny skribent i e-Bladet!
- 14. Med kvinnorna i fokus: böcker som berättar, inspirerar och utmanar
- 16. Myras boktips
- 18. Golf Club Suédois firar 60 år
- 20. Uppåkras uppgång och fall
- 22. Att flytta hem: tips, tankar och några överraskningar
- 25. Kyrkans sida

Design och redigering: Louise Hallström

Sammanställning: Kerstin Windahl

Omslagsbild: Snöigt Gamla Stan, foto taget av Louise Hallström

Sätesadress:

Château d'Argenteuil Square de Argenteuil 5 B-1410
Waterloo

Postadress:

Avenue des Gaulois 35 B-1040 Bruxelles

Redaktörens spalt

Hösten flög verkligen förbi! Nu har det blivit kallt och mörkt, och det är svårt att förstå att det är mindre än en månad kvar till jul. Den senaste tiden har jag funderat mycket på vad jag ska ge i julklapp till min familj och mina vänner. Ärligt talat blir det en allt större utmaning för varje år – de har ju redan allt de behöver, och om det är något särskilt de vill ha, brukar de köpa det själva.

Som vid alla högtider är gåvor och presenter ofta en central del av firandet. Jag älskar att ge gåvor till de som står mig nära, men det finns så många olika sätt att ge på. I år har jag bestämt mig för att ha återbruk som tema – mina julklappar ska vara handgjorda och skapade av material jag redan har hemma, som överblivna textilier och rester från tidigare pysselprojekt. Min plan är att göra små personliga nyckelringar i lera och juldekorationer i tyg, dekorerade med detaljer som gör dem unika och speciella. På så sätt får gamla material nytt liv, och varje gåva blir verkligen personlig.

För den som inte är lika pysslig finns det också många andra alternativ. Second hand är ett fantastiskt sätt att hitta unika och hållbara presenter. Några av mina favoritbutiker är Les Petits Riens och Oxfam, och om man letar efter kläder är ThinkTwice och Melting Pot Kilo riktiga guldkorn. Med lite tålamod kan man hitta otroligt fina, hela och rena saker – riktiga fynd! Dessutom kan du skänka saker du inte längre behöver till många av dessa butiker, så att de kan få ett nytt hem hos någon annan. Många second hand-butiker, som Oxfam och Les Petits Riens, bidrar dessutom med en del av sina intäkter till välgörenhet, vilket gör att du kan göra gott på flera sätt samtidigt.

För mig handlar julen inte om att känna press att ge dyra eller stora gåvor. Det viktigaste är att få tillbringa en mysig helg med dem man bryr sig om – oavsett om det är familj, vänner, husdjur eller bara sig själv.

Jag hoppas att ni känner er inspirerade inför årets julförberedelser – vare sig ni väljer att skapa egna gåvor eller hitta dem på andra håll!

I den här utgåvan av e-Bladet kan ni läsa om spännande aktiviteter som Klubben har arrangerat och deltagit i, få boktips, läsa råd inför flytt till Sverige och mycket mer. Dessutom välkomnar vi en ny skribent till e-Bladet – henne kan ni läsa mer om på sidan 13. Önskar er alla trevlig läsning och en riktigt God Jul!

Ordföranden för pennan

Roland Bladh

Mörkret har kommit smygande, men det betyder också att snart kommer ljuset åter och våren börjar. Den mörka årstiden kan också vara en mysig tid när vi får tillfälle att njuta av tända ljus och julstjärnor i adventstiden, värma oss med traditionella varma drycker som glögg med mera och njuta av luciasånger och -processioner.

Klubbens årsmöte 2025 infaller tisdagen den 18 februari kl 19.30 i Svenska kyrkans café, Avenue des Gaulois 35, Etterbeek, vid Place de Merode. Klubbens medlemmar är alla hjärtligt välkomna till årsmötet för att vara med och bestämma vad vi ska fokusera på under nästa verksamhetsår.

- Vilka aktiviteter ska vi planera för 2025?
- Hur ska de aktiviteterna genomföras och betalas?
- Medlemsavgiften i framtiden?

Årsmötet inleds med ett kort föredrag av Tomas Tobe, medlem i Europaparlamentet, om de viktigaste ämnena i perioden 2024 – 2029. Observera att för att få delta vid årsmötet ska du ha betalat medlemsavgiften för 2025 senast den 31 januari.

Vi behöver er anmälan om deltagande i årsmötet senast den 31 januari, för att kunna planera för drycker och tilltugg. Mer information om anmälan kommer i en officiell inbjudan till årsmötet som skickas ut via mail i början av januari.

Under hösten har Klubben arrangerat en hel del föredrag och aktiviteter, bland annat:

- Ett föredrag om valloner som rekryterades till Sverige under 1600-talet för att förbättra järntillverkningen.
- Ett föredrag om lobbying inom EU, på KREAB:s kontor vid Place Schuman.
- Och ett besök hos en kombinerad fisk- och

grönsaksodling, BIGH, som byggts och drivs ovanpå taken i några av de gamla byggnaderna i Anderlechts abbatoir / slakthusområde.

Vi rapporterar mer om dessa arrangemang på sidorna 5-11 i detta e-Bladet.

Den efterlängttade julbasaren i Svenska kyrkan var i år den 22-24 november. Medlemmar från Svenska Klubben deltog som volontärer i arbetet med basaren, och naturligtvis var många flera klubbmedlemmar även gäster och kunder vid basaren.

Nu ser vi närmast fram emot att Svenska kören snart ger sina Luciakonsorter den 8 december, där vi kan njuta av både barn- och vuxenstämmor.

God Jul och Gott Nytt År 2025 till alla medlemmar önskar vi i Svenska Klubbens styrelse.

En inspirerande kväll om vallonernas inflytande på svensk järnframställning

*Text: Louise Hallström & Staffan Ceder
Foto: Louise Hallström & Carl Johan Åsenius*

Den 15 september fick vi ett mycket uppskattat besök av Anders Herou, ordförande i Sällskapet Vallonättlingar, som höll ett fascinerande föredrag om valloninvandringen till Sverige och dess betydelse för utvecklingen av vår järnindustri. Kvällen lockade hela 44 nyfikna och engagerade deltagare, och redan i inledningen blev det tydligt att ämnet väckte stort intresse – mer än hälften av rummet räckte upp handen när Anders frågade hur många som trodde sig ha vallonska rötter.

Under föredraget fick vi ta del av den spännande historien om hur och varför vallonier emigrerade till Sverige på 1600-talet, deras bidrag till den tekniska utvecklingen inom järnframställning, samt hur deras närvaro formade både industrin och det svenska samhället. Anders berättade även om de resurser som finns för den som vill fördjupa sig i sin egen släkthistoria, där Sällskapet Vallonättlingars hemsida www.vallon.se är en utmärkt startpunkt. Där finns också information för den som vill forska vidare och kanske upptäcka en egen koppling till dessa skickliga järnarbetare.

Sällskapet Vallonättlingar är också känt för sina resor till Vallonien och andra platser med historisk anknytning till vallonerna. Normalt sett anordnas dessa resor vart femte år, men i år var intresset så stort att man redan nu planerar nästa resa till 2025. Den senaste resan, som ägde rum tidigare i år, gick till belgiska Vallonien och nordöstra Frankrike och inkluderade besök i städer som Liège, Sedan och Chimay. Av särskilt intresse var kyrkan och kyrkogården i Theux, där vallonska namn från 1600-talet fortfarande finns inristade. Ett utförligt reportage om årets resa kommer att publiceras runt årsskiftet i Sällskapets tidskrift Vallonättlingen, och Svenska Klubben har fått löfte om att återge delar av reportaget i en kommande artikel i e-Bladet.

För de som vill lära sig ännu mer om vallonemigrationen finns även en intressant utställning att besöka. I Roubaix, i norra Frankrike nära den belgiska gränsen, pågår utställningen "Transfer Dépasser les frontières" fram till den 23 mars. Utställningen, som

arrangeras av Archives nationales du monde du travail, behandlar vallonemigrationen till Sverige och erbjuder ytterligare fördjupning i detta fascinerande ämne.

Vallonernas historia är ett mycket spännande och inspirerande ämne som väcker nyfikenhet och engagemang. Kanske har du själv en spännande familjehistoria att upptäcka?

Ny och nyfiken i Bryssel - en kväll för inspiration och gemenskap

Text: Louise Hallström

Den 1 oktober gick årets upplaga av “Ny och nyfiken i Bryssel” av stapeln på Svenska kyrkan i Bryssel. Evenemanget, som har blivit en uppskattad tradition, samlade nyinflyttade och etablerade svenskar för en kväll fylld av inspiration, nätverkande och gemenskap.

Kvällen inleddes kl. 19.30 med en välkomsthälsning från Svenska kyrkans församlingsherde, Tina Haettner Blomquist, som presenterade kyrkans verksamhet. Hon betonade hur viktigt det är att skapa en trygg mötesplats för svenskar i Bryssel, vare sig det handlar om gudstjänster, kulturella evenemang eller sociala aktiviteter.

Därefter tog kvällens moderator, Lina Stenlund, över och hela 13 (!) organisationer och nätverk som arbetar för och med svenskar i Belgien fick presentera sig och sin verksamhet. Under denna engagerande timme fick deltagarna en inblick i de olika verksamheterna och de möjligheter som finns att ta del av som svensk i Bryssel och Belgien.

De närvarande organisationerna var:

- Svenska kyrkan i Bryssel
- Svenska Generalkonsulatet.
- Svenska Klubben
- Svenska Scouterna i Bryssel
- EEBA (European Education for the Belgian Association), Waterloo
- EEB2, Woluwe
- Swedish Investors Club
- SWEA (Swedish Women's Educational Association)

- Friskis & Svettis
- Golf Club Suédois
- Munskänkarna
- Svenska kören
- Facebookgruppen Svenskar i Bryssel
- Agentschap Integratie en Inburgering (BON)

En kväll för gemenskap och nya kontakter
Efter presentationerna övergick kvällen till mingel i Svenska kyrkans café. Här fick deltagarna möjlighet att ställa frågor till organisationerna och knyta kontakter med andra svenskar. Det var trevligt att se så många nya och sedan innan kända ansikten och känna den positiva energi som präglade kvällen.

En kommentar som hördes flera gånger var hur imponerade många var över det breda utbudet av resurser, aktiviteter och nätverk som finns för svenskar i Bryssel och Belgien.

“Ny och nyfiken i Bryssel” är verkligen en påminnelse om vikten av att skapa mötesplatser där vi kan dela erfarenheter, inspireras och känna oss hemma, även på en ny plats. Nästa års upplaga är redan något att se fram emot!

En spännande inblick i lobbyingens värld 15 oktober

*Text: Louise Hallström
Foto: Carl Johan Åsenius*

Tisdagen den 15 oktober samlades vi i KREABs lokaler för en kväll dedikerad till ett fascinerande ämne - lobbying i Bryssel. Med 25 deltagare på plats och en inledning med mingel, dryck och snacks, skapades en avslappnad och välkomnande atmosfär som vi sedan tog med oss in i mötesrummet. Det var roligt att se både gamla bekanta och flera nya ansikten som hade lockats till detta intressanta föredrag.

Klockan 19 rörde vi oss in till mötesrummet där föredraget skulle hålla rum. Eva Bartholdson gav en introduktion till kvällen och presenterade vår talare, Hannalena Ivarsson. Hon berättade kort om Hannalenas imponerande bakgrund och karriär, vilket satte tonen för den kommande presentationen. Hannalena inledde med att ge oss en bakgrund om KREAB och hur yrket lobbying har vuxit fram, särskilt hur det exploderade med miljöfrågans ökade betydelse. Hon förklarade hur frågor kring till exempel förnybar energi och biobränslen har gjort att fler företag och organisationer ser ett behov av att aktivt vara med och påverka EU beslutsprocesser. Vad som är avgörande för att lyckas som lobbyist, betonade Hannalena, är

att man har hög expertis inom ens specifika områden - man måste veta vad man talar för, förstå tekniska detaljer och vara insatt i politiska nyanser.

En vanlig missuppfattning om lobbying är att det handlar om att på alla sätt och till varje pris "övertyga" makthavare. Snarare, klargjorde Hannalena, är målet att bygga långsiktiga och förtroendefulla relationer samt att skapa konstruktiva dialoger. Det är viktigt att man som lobbyist är väl förberedd för att förstå och diskutera nya lagar, identifiera vilka frågor som är mest strategiskt att engagera sig i, och hur ens expertis kan bidra till att förbättra eller fördjupa förståelsen av ett lagförslag.

Lobbying är en lång process där man måste vara strategisk, och det är viktigt att prioritera vilka frågor eller lagar man ska engagera sig i. Hannalena använde en träffande metafor: även om man sträcker sig efter kakan är det inte alltid säkert att man får en bit. Hennes budskap

var tydligt: det handlar om mer än att påverka beslut, det handlar även om att förmedla information, bygga nätverk och skapa strategier för att navigera i en komplex politisk miljö.

Efter föredraget följde en engagerad frågestund där deltagarna ställde frågor om allt från hur en lobbyist bygger nätverk och hur man kan bli en lobbyist, till mer detaljerade frågor om de praktiska stegen från start till mål. Diskussionen blev ett givande kunskapsutbyte, där även deltagarna bidrog med sina perspektiv och insikter. Kvällen avslutades med att Hannalena fick en fin present som tack för det mycket intressanta föredraget. Några deltagare stannade kvar för att mingla vidare, fyllda av nya insikter och energi från en givande och lärorik kväll. Jag tror vi alla lämnade med en djupare förståelse för lobbying som yrke och dess viktiga roll i EU och dess beslutsprocesser.

Kryddorna från Carrefour odlas på ett tak mitt i sta'n

Text & foto: Jos Vervloet

Onsdag eftermiddag den 6 november besökte Svenska Klubben BIGH, Building Integrated GreenHouses, den aquaponiska anläggning som ligger på ett så förvånansvärt ställe, nämligen i Les Abattoirs (slakterierna) de Anderlecht, inte långt från Gare du Midi.

Till att börja med: var kommer det där konstiga namnet ifrån? Jo, den första delen är inte svår att gissa sig till. Som vi alla vet betyder aqua "vatten" och förekommer i många sammansättningar, men den andra delen av ordet "poni" är inte så självklar. Den kommer från det grekiska "ponos", som betyder (hårt) arbete, slit. Och det hänvisar till jobbet naturen gör i det här sammanhanget.

Svensk Aquaponik ger följande definition av aquaponimetoden:

"Aquaponisk odling är en metod för kombinerad odling av växter i vatten samt fiskodling i ett slutet, miljövänligt odlingssystem. I dessa system kan en stor variation av fiskar och växter produceras samtidigt, utan någon miljöpåverkan. Aquaponisk odling är ett av de resurssnålaste produktionssätt som finns." <https://www.svenskaaquaponik.se/>

Systemet är bland annat inspirerat av mycket gamla metoder som kombinerar risodling med fiskodling: där låter man fisken växa i de översvämmande risfälten och fiskarnas spillning ger gödsel åt riset.

Klockan 15.00 började vi besöket med 18 anmälda personer. Bland dem välkomnade vi några medlemmar från SWEA. Guiden var kunnig och motiverad och hon förklarade inledningsvis några saker som är värda att veta:

Anläggningen är byggd på taket till en

marknadshall men innan man kunde bygga den var man tvungen att förstärka och stötta taket på grund av vikten som bland annat de stora vattenkärnen för fiskodling har.

Taket på hallen valdes som placering för att det i själva hallen finns ett antal köttproducenter och försäljare och deras kylinstallationer producerar mycket värme som i årtal har gått förlorad. Värmen används nu för att värma upp växthusen på taket. Det handlar inte bara om växter som går bra att odla, man måste också ta hänsyn till den kommersiella aspekten. Med andra ord måste det finnas en efterfrågan på det man odlar. Projektet är ett rent privat initiativ utan subventioner eller stöd från staten!

För att begränsa kostnaderna levererar BIGH bara till kunder inom det stora Brysselområdet. Det är en tillämpning av den korta kedjan-principen men inte bara av miljöskäl. Det levereras både till restauranger och varuhus. Man odlar till stor del i växthus. I början var man tvungen att leta efter de mest lämpade avnämarna. Det betyder restauranger och varuhus.

Anläggningen för sig är ingen vinstgivande aktivitet, ingen break-even, men den anses numera bland annat som ett försökscentrum där man också experimenterar med nya odlingar och metoder för att kunna tillämpa dem på andra anläggningar i en mycket större skala. I Lille, Frankrike, planeras just nu en anläggning som är åtta(!) gånger större än den i Bryssel. Den ligger inte på ett tak, utan på marken och kan utökas om det behövs, vilket är omöjligt i Bryssel.

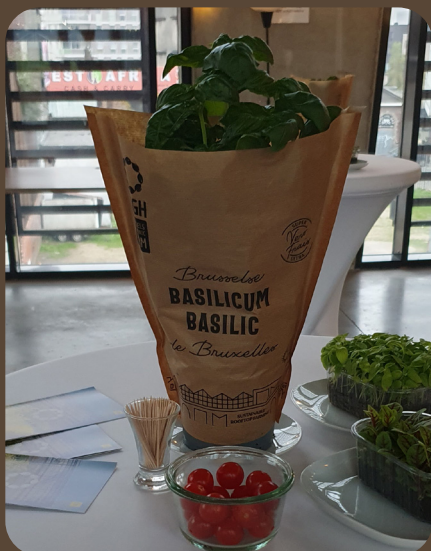
Guiden ledde oss längs ett antal utomhusodlingar som såklart inte var i full aktivitet på grund av säsongen men som bland annat bestod av björnbär, paprika, sötpotatis,

auberginer och olika kryddor.

Vi kom in i själva växthuset där det odlas körsbärstomater året om med ett tillfälligt uppehåll från november till mitten av februari för underhåll och rengöring av installationen. Där odlas också basilika, thailändsk basilika, persilja och körvel. Allt som packas förses med ett fint pappersomslag med logon BIGH på. Om man ser en sådan krydda i affären vet man var den kommer ifrån.

I sådana kärl odlas laxöringen

Nyfikna provsmakare

Vi visades vidare till de stora kärlen för fiskodling, fisken vars exkrementer används som gödsel för tomat- och annan odling. Fiskarten som odlas där är laxöring eftersom den är lättodlad och produktiv. Av hygieniska skäl fick vi inte gå in i själva lokalen. Man vill undvika smittor som besökare kan bära med sig och sjukdomar är väl det sista man vill ha på sådana ställen. Vi fick bara titta in genom fönstren. När fisken matades uppstod ett infernalistiskt oväsen som lätt kunde höras av oss som stod utanför lokalen.

Till slut bjöds vi på en provsmakning av BIGH's produkter: olika självproducerade drycker, körsbärstomater, laxforell och olika kryddor, bland annat ängssyra, bredbladig persilja och annat.

Alla fick med sig en kruka hem med en krydda odlad av BIGH. Vi var mycket nöjda efter att ha sett och lärt oss något nytt.

Det smakade tydligen bra fotografen var lite sent ute!!

Konstutställning i Svenska Kyrkan i Bryssel

Svenska Kyrkan i Bryssel kommer att arrangera en konstutställning i vår i samarbete med SWEA Belgium och Svenska Klubben.

Utställningen är öppen för alla svenskspråkiga konstnärer boende i Belgien – Du som just börjat din konstnärliga bana, professionella konstnärer, och alla däremellan.

Tema: Vatten

**Utställningen är planerad till 6 februari - 16 mars 2025
i Svenska Kyrkan, Avenue des Gaulois 35, 1040 Brussel.**

Du anmäler dig genom att skriva ett mail till konstikyrkan2@yahoo.com och bifogar 3 foton av dina verk. Det kan vara verk, som du vill ställa ut eller verk som visar hur du arbetar. Fotona skall vara i jpg-format och ha storlek 1-2 MB. Namnge dem med nummer 1, 2, 3: efternamn.förnamn.1.jpg, t ex LisaLarson1.jpg (Obs! undvik å ä ö).

Din anmälan skall innehålla:

Namn, adress, telefonnummer, e-mailadress, webbsida, FB, Instagram - om du har. Berätta med max 150 ord vad du arbetar med.

Vi vill ha din anmälan senast den 5 januari 2025. Kyrkans Konstsamordnare kommer att granska alla anmälningar. Om du blir antagen skickar vi information till dig i mitten av januari 2025. Det kommer att finnas plats för 10 - 12 konstnärer.

Deltagaravgiften är € 30 samt 2 vinster till ett konstlotteri på vernissagedagen. Avgiften betalas till Kyrkan snarast efter antagningsbesked. Din anmälan är bindande. Detta innebär att deltagaravgiften inte kommer att återbetalas om Du senare behöver lämna återbud.

Med din anmälan godkänner Du att vi får publicera foto på dina verk på våra hemsidor samt använda dem för reklam för utställningen.

Dina konstverk

Konst i valfri teknik och material. Det kan vara måleri, skulptur, keramik, collage etc. Du får ställa ut 3 - 5 konstverk. Ett av verken får vara max yttermått 80 x 100 cm, övriga verk max 60 x 60 cm. Lotterivinsten får vara max 18 x 24 eller 20 x 20 cm.

Välkommen att anmäla dig till
konstikyrkan2@yahoo.com

Ny skribent i e-Bladet!

Hej! Jag är Svenska Klubbens nya journalist.
Vill du veta mer om mig? Bra!

Jag heter Anna Teresia Weimers och jag är elva år. Jag bor i Lasne. Min familj består av min mamma, pappa, tre systrar, en bror, samt en hund och en katt.

Jag går på Ecole Europeenne Bruxelles Argenteuil (EEBA). svenska och bild är mina favoritämnen. Mina bästa vänner, Charlotte och Ellinor, går också på EEBA. På fritiden gillar jag att läsa, rita, rida och göra gymnastik.

Det som jag gillar med Belgien är att det finns många roliga och intressanta ställen som är lätta att ta sig till, som Aqualibi, Walibi, Mini Europe och inte minst olika museum. Jag längtar ändå till Sverige ofta för många av mina vänner bor där och min släkt finns där. Man har också större frihet där, eftersom det inte är lika tätt befolkat och trafikerat där.

Jag tycker att det är väldigt kul att skriva olika texter och jag hoppas att jag kommer att bidra med intressant läsning.

Vänliga hälsningar,

Anna Teresia Weimers

Med kvinnorna i fokus: böcker som berättar, inspirerar och utmanar

Text & foto: Stina F. Eriksdotter

När dagarna blir kortare och kvällarna kyligare finns det inget som går upp emot att sätta sig till rätta med en bra bok och en kanna te. En skål med ostbågar eller ett frökelex med välmogen engelsk cheddar förhöjer upplevelsen. Det går förresten lika bra med en bit Oud Brygge... Dämpad belysning och musik i bakgrunden, gärna en lugn klassisk spellista från Spotify, som Klassiska mästerverk, eller en egenkomponerad med enbart favoriter som går på repeat.

Skolbibliotekarie m.m. Margaretha Rystad framför en av bokhyllorna i personalrummet

Men vad ska man då läsa? Det publiceras fler böcker än någonsin, både i pappersformat och som ljudböcker. På min arbetsplats Järnåkraskolan i Lund har vi en fantastiskt kunnig och intresserad bibliotekarie, Margaretha. Hon har inte bara skolledningens förtroende att beställa ungdomsböcker till skolbiblioteket utan ser också till att

personalrummets bokhyllor är fyllda med aktuell litteratur i många genrer. Vi som lånar skriver helt enkelt in lånet i en pärm, läser böcker och skriver in när vi lämnar tillbaka. En stor fördel är att det går att diskutera det lästa med andra på arbetsplatsen och att fråga vad de rekommenderar. En annan är förstås att vi lärare och övriga anställda ständigt utvecklar våra kunskaper inom en mängd olika områden.

Jag har valt tre av böckerna jag läst i höst. En nyutkommen bok är författad av Jonas Hassen Khemiri. Hans debutroman Ett öga rött gavs ut 2003. Den handlar om att vara barn och växa upp i ett mångkulturellt Sverige och det alldeles särskilda med språket i boken är att det är förortens meningsbyggnad och ordförråd. Boken tog en stund att komma in i, men sedan har jag läst allt Jonas skrivit (på standardsvenska) och så klart varit på författarmöte på flera bibliotek och hört och sett honom på bokmässan i Göteborg. Jag "känner" honom, men han vet inte alls vem jag är. Vi är många som läser hans böcker! Den senaste, Systrarna, publicerades 2023 och är bland annat nominerad till Augustpriset. Under våren 2025 kommer en engelsk översättning ut i USA.

Systrarna handlar om Evelyn, Ida och Anastasia som flyttar in i samma bostadsområde som Jonas (författaren själv, troligen) med familj bor. Systrarna har egenheter som att de pratar engelska med varandra, Ina är fantastisk på att spela basket, Evelyn är historieberättare och Anastasia har en mer våldsam framtoning. Så småningom inser Jonas att systrarna hör ihop med honom själv och hans pappas tidigare liv. Läsaren får följa Jonas och systrarna under trettio år i vardag och fest, sorg och glädje. I boken växer insikten om att en förbannelse som går ut på att allt du älskar ska du förlora, påverkar deras liv. Familjeberättelsen börjar

i Sverige men fortsätter på flera kontinenter. Centrala teman som på olika sätt återkommer i Jonas romaner är flykt och främlingskap, men också drömmar och hur de möter verkligheten.

De fenomenala fruntimren på Grand Hôtel blev jag först rekommenderad att läsa av min mamma, och jag lånade den genast när den fanns tillgänglig i personalrummets bokhylla. Boken kom 2023 och är en livfull berättelse om livsvillkor för rika och fattiga kvinnor som både bor och arbetar på Grand Hôtel i Stockholm vid tiden för förra sekelskiftet. Vi får följa flera av dem och deras parallella liv, om hur de möts och hur Grand Hôtel utvecklas under ledning av Wilhelmina Skogh. Wilhelmina bygger om och bygger till och styr upp så att rätt person finns på rätt plats för att ge Grand Hôtel den glans och kvalitet som passar övernattande kungligheter. Fru Skogh är en historisk person, en stark kvinnlig företagare, som författaren Ruth Kvarnström-Jones byggt en verklig feelgoodroman runt.

Vi gläds också med huvudpersonen, den unga Otilia, när hon får byta jobb från hotellet i Rättvik och komma till storstaden Stockholm där hennes självständighet och kloka, men sansade person får utvecklas fullt ut under fru Skoghs ledning tillsammans med alla de andra personligheterna.

Den tredje boken jag absolut tycker är läsvärd har också kvinnor som teman och publicerades 2022. Denna bok handlar om alla de andra som kom före oss, ja faktiskt under hela 43 000 år! Karin Bojs utgår från rön inom DNA-forskningen när hon skriver om vad vetenskapen nu kan säga om äldre påståenden om folkvandringar och könsroller i Europa. Boken är mycket intressant även i ett nutida perspektiv. Vi är trots allt genetiskt inte så olika våra förfäder och en hel del av det vi ser ske i världen har sin förklaring i våra gener. Karin Bojs har skrivit två böcker tidigare på samma tema: Augustprisvinnaren Min europeiska familj - de senaste 54 000 åren (2015) och Svenskarna och deras fäder - de senaste 11 000 åren (2016). Den som vill fördjupa sig mer har glädje av de utförliga litteraturförteckningarna längst bak i böckerna.

Nordens sköldmör. Via bland annat neandertalsex, de första hundarna, den första metallen, de första tama hästarna och ett 5000 år gammalt incestfall på Irland” ([Adlibris](#)).

Nu ser du den röda tråd som sammanbinder böckerna jag valt ur min läsning: kvinnors liv och villkor i historisk tid och fram till nu. Men hur ska det se ut i en nära framtid och längre fram? Ja, en spaning handlar om ett mer och mer konservativt USA där abortlagstiftningen stramas åt och kvinnors kroppar på så vis inte styrs av dem själva. Vi har ett Ryssland där barnafödandet går ner. I parlamentets underhus, duman, godkändes igår (12/11) det nya förbudet mot att förespråka ett liv utan barn. Nästa steg är att lagen behöver godkännas av parlamentets överhus, federationsrådet och slutligen signeras av Putin (SDS 241113). Jag skulle kunna fortsätta med talibaner i Afghanistan och ett otal andra exempel på att kvinnors liv och frihet är under stort hot i snart nog hela världen! Än så länge kan i alla fall vi i Europa, kvinnor som män, läsa intressanta böcker. Än så länge finns de ett knapptryck bort på datorn. Än lever idén om fria människor och tankar.

Systrarna av Jonas Hassen Khemiri
<http://www.khemiri.se/>

De fenomenala fruntimren på Grand Hôtel av [Ruth Kvarnström-Jones](#)
[Läs mer om Wilhelmina Skogh](#)

Europas mödrar : de senaste 43 000 åren av [Karin Bojs](#)

“Resan går från regnskogens schimpanser till

Myras boktips

Text & foto: Myra Windahl

Lektioner i Kemi

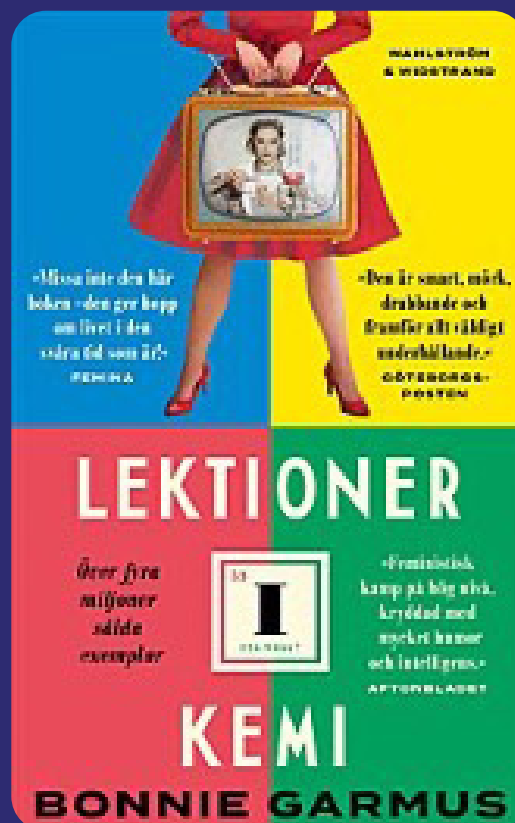
Av Bonnie Garmus

Den här boken gavs ut redan 2022 och blev höjd till skyarna efter att den gjorts om till TV-serie 2023.

Boken skildrar en begåvad kvinnlig kemist i 50-talets Amerika. Likt de stora manliga begåvningar som litteraturen brukar beskriva saknar vår hjältinna de spärar som vanliga människor har när det kommer till hennes stora intresseområden. När det gäller Kemi är hon beredd att gå hur långt som helst och hon kompromissar inte.

Problemet som skildras i den här historien är samhällets syn på kvinnor. Det porträtteras tydligt i hur hon hindras att göra karriär, hur brott som begås mot henne förringas och hur både kvinnor och män i hennes närhet reagerar på hennes kunskaper och livsval. Hon är en udda person med stark utstrålning som påverkar alla hon möter på gott och ont.

Boken är underhållande och har bra flyt. Men jag märker hur jag sakta blir alltmer irriterad på hjältinnans oförmåga att samarbeta med människor i sin närhet. Är det verkligen okej att knuffa undan alla hinder som kommer i ens väg utan att bekymra sig över hur andra kan drabbas av ens val? Och sedan kommer genast nästa tanke – hade jag blivit irriterad på samma sätt om huvudpersonen varit man?

Whale

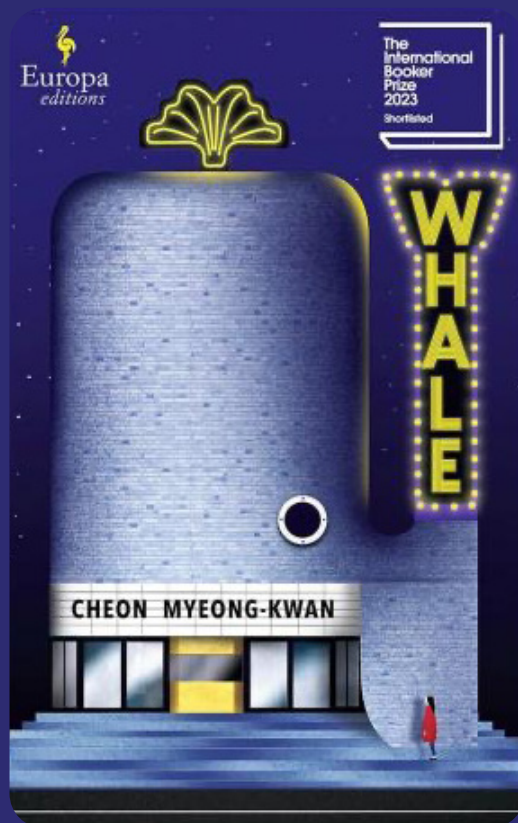
Av Cheon Myeong-Kwan

Whale gavs ut på engelska 2024 (jag har inte hittat någon svensk översättning) och var då nominerad till The International Booker Prize 2023. Originalutgåvan skrevs dock redan 2004 på koreanska.

Boken är sammansatt av händelser löst knutna till en ung kvinna i Sydkorea. Berättelsen virvlar runt och binds ihop för att falla ut i utsvävningar som kanske eller kanske inte har med kvinnan, Chunhui och hennes mor att göra. Boken blir till en härlig skräna i Charles Dickens anda.

Geumbok (Chunhui's mor) är en stark driven kvinna med ett fantastiskt affärssinne och en kroppsdoft som driver män till henne. Hon styrs inte av samhället runt henne, hon snarare modellerar världen efter sina egna önskningar. Hennes dotter, Chunhui, är starkare än den starkaste hamnarbetaren men lever utan att kunna kommunicera med sin omgivning. Var för sig bygger de upp och raserar den stad de lever i.

Otroligt bra skriven berättelse där de mest otroliga händelser känns fullt rimliga och trovärdiga. Det här är en sådan bok som man bara sveps med i och som till slut är omöjlig att lägga ifrån sig. Kan verkligen rekommenderas!

Golf Club Suédois firar 60 år

Text: Bo Dahlqvist & Thomas Szmida

Foto: Thomas Szmida

Söndagen den 10 november avslutade Golf Club Suédois golfåret med den sedvanliga glöggpokalen på Golfclub Pierpont. Totalt deltog 15 spelare, och stämningen var som alltid på topp. Vid utslaget på det tionde hålet bjöds deltagarna på varm glögg och goda pepparkakor.

Efter att tävlingen avslutats samlades vi på puttinggreenen framför klubbhuset för en spännande finaltävling. Målet var att komma så nära en flaska glögg som möjligt, som placerats 10 meter bort. Stämningen blev nervkittlande när två spelare lyckades träffa flaskan. Efter ett spännande omspel tog Hans Iredahl hem segern – och flaskan. Sedan blev det champagne.

Thomas Szmida hade utforskat klubbens historia och upptäckt att klubben fyllde 60 år – något som naturligtvis måste firas. Sedan gick vi in och hade en trevlig lunch

tillsammans. Lunchen avslutades med prisutdelning, inte bara för dagens tävling, utan även för klubbens två cuper samt ”order of merit”, som tilldelas den spelare som under året varit mest aktiv och presterat bäst. Det var Peter Hultin som vann i år.

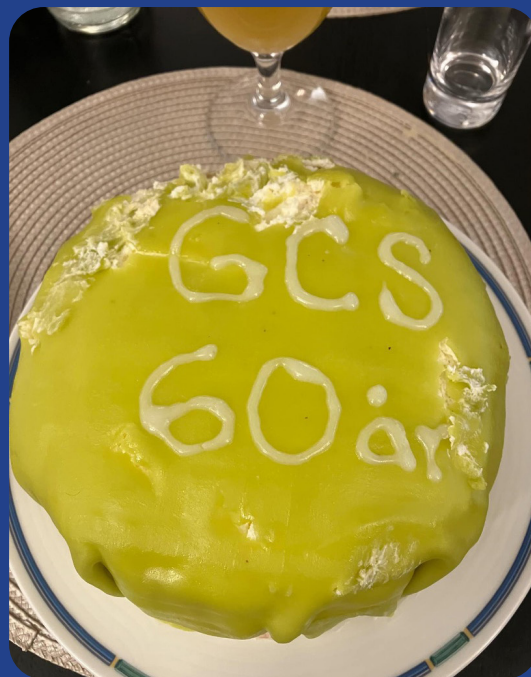
Klubben firar 60 år – en historisk tillbakablick av Thomas Szmida

Under 1950-talet insåg många svenska företag vikten av att etablera sig utomlands, och Belgien blev ett av de länder där Sverige snabbt satte sitt avtryck. Det medförde att svenska golfpionjärer fortsatte att utöva sporten utomlands, så blev det även här. Företagsdirektörer och ambassadspersonal fann snabbt varandra på golfbanan och upptäckte att Belgiens golfbanor var av mycket god kvalitet. En liten grupp svenskar tog för vana att gå rundor tillsammans när tillfälle gavs. Bland dessa herrar fanns Torbjörn Enström (SCA) som var väldigt aktiv inom golfrörelsen, Kurt Hartzell (Svenska Ambassaden), Thorsten Hultman med fru Gunilla (LKAB), Hans Widell (Facit) och Göran Otterström (Svenska Fläktfabriken).

Parallellt med detta var Stig Unger, som då var ambassadör i London, också en aktiv utövare av sporten. Han var medlem i den Svenska Golfklubben i London (grundad 1912), en klubb som inte hade någon fast hemmabana utan arrangerade tävlingar på olika banor för svenska golfare bosatta i England.

När Stig Unger flyttade till Bryssel 1961 för att tjänstgöra som ambassadör, kom

han snart i kontakt med det svenska gänget som spelade här. Han höll kontakten med sin gamla klubb i London och snart föddes idén om en tävling mellan Bryssel och London, som spelades i september 1961, och kom att kallas för the London Cup som spelades varje år. Från 1962 ingick Svenska Golfklubben i Frankrike och sedan anslöt även golfklubbar från Tyskland och Holland. Den svenska golfkretsen växte under 1962–1963 i Belgien, och 1964 ansåg man att det var dags att organisera en formell förening. Londonklubbens koncept – att vara en klubb utan egen bana och istället arrangera tävlingar på olika banor – ansågs passa perfekt även i Bryssel.

I december 1964 hölls det första medlemsmötet där föreningens stadgar fastställdes och en styrelse valdes. Resten är, som man säger, historia.

Uppåkras uppgång och fall

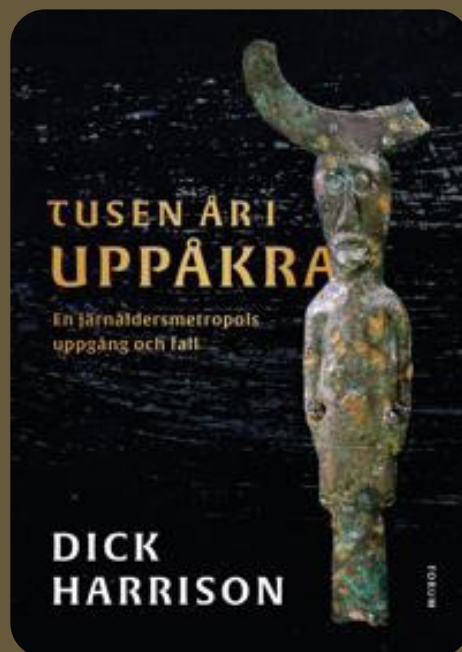
Text & foto: Lisbeth Eklöf

När vi pratar om tidig svensk historia, så är nog Birka den första plats man tänker på. Ett vikingasamhälle som beboddes mellan åren 750 och 975, och brukar kallas "Sveriges första stad". Det som kanske inte är så allmänt känt är att det fanns en annan plats, både större och mer framgångsrik än Birka. En bosättning som överlevde i nästan 1000 år, nämligen Uppåkra.

"Idag är Uppåkra en genomfart på den gamla vägen mellan Malmö och Lund. Byns kyrka ligger på en ganska blygsam kulle, 34 meter över havet, men i Skåne räcker det med några dussin meter för att blicka vida omkring. Från krönet skådar man ut över Öresund i väster och Romeleåsens skogar i öster. Platsen ligger mellan Höje å i norr och Sege ås dalgång i söder. Det var ett tacksamt läge för att dominera ett stort omland." (Gunnar Wetterberg ur Skåne 11500 - 1375)

Uppåkra är en av de mest betydelsefulla arkeologiska fyndplatserna i Norden och arkeologiska utgrävningar och forskning har pågått i mer än 20 år. Fynden vittnar om ett centrum för makt och kultur mellan åren 100 och 1000. En knutpunkt för handel, religion och politiska beslut i det som skulle komma att bli dagens Skåne.

De arkeologiska fynden tyder på en betydande bosättning, kanske till och med en stadsliknande miljö. "På 900-talet täckte bosättningen en yta på omkring 40-50 hektar, vilket gjorde Uppåkra till en av de största boplatserna i det dåtida Skandinavien. Som en jämförelse omfattar Birka knappt tio hektar, Hedeby 24." (Gunnar Wetterberg). Här bodde och arbetade flera generationer. Troligen var platsen centralort för omgivande byar och ett centrum för handel i den dåvarande skandinaviska världen. Genom fynd som smycken, vapen, och hantverk, har forskare kunnat rekonstruera bilden av ett livligt samhälle där varor och idéer flödade.

Religiös och ceremoniell betydelse

Ett av de mest fascinerande fynden är det kulthus man hittat och som man tror hade religiös och ceremoniell betydelse, och troligen även använts som en hednisk kultplats. Man har här funnit exklusiva föremål som silver- och guldobjekt, dryckeshorn och offergåvor, vilket tyder på att religiösa ritualer var en viktig del av livet. Ett av de mer spektakulära fynden är de 122 guldgubbar man hittat (det största fyndet av guldgubbar i Skandinavien). De är skapade i form av lövtunna små guldbleck med inpräglade människofigurer. Eftersom de hittades i stolpar och väggplankor har man tolkat dem som ett slags offergåva när kulthuset uppfördes, men det finns andra tolkningar. Intressant är att guldgubbarna från Uppåkra har identiska stämplarna med guldgubbar som påträffats i Sorte Muld och Lundeborg på östra Fyn.

Fynd från hantverk och handel

Fynden i Uppåkra vittnar om att hantverk och handel var en viktig del i bosättningsens ekonomi.

Man har hittat föremål som tyder på järn- och bronsbearbetning, samt glastillverkning. Uppåkra var troligen en plats där olika hantverkare samlades och specialiserade sig inom sina respektive områden. Fynd av glasbitar, bronssmuckan och föremål med dekorationer från långväga platser visar att Uppåkra var en del av ett större handelsnätverk, även i övriga Skandinavien och Europa.

Uppåkra i relation till andra forntida platser
Uppåkra är särskilt intressant i jämförelse med andra forntida platser i Skandinavien, som exempelvis Birka i Mälaren och Hedeby i nuvarande Tyskland. Medan Birka och Hedeby är kända vikingatida handelsstäder, var Uppåkra i högre grad en politisk och religiös centralort redan under järnåldern. Uppåkra representerar sålunda en tidigare fas av skandinavisk urbanisering. Fynd visar också att platsen varit ett maktcentrum och utgör en inblick i regionens utveckling före vikingatidens början.

Sammanfattning

Idag ser vi ingenting av denna en gång viktiga bosättning. Kyrkan ligger där - dock av senare datum - och numera finns där ett kafé och lokaler för Uppåkra vänförening, annars är "höjden" omgiven av bondgårdar och jordbruksmark. När man en gång öppnat upp för arkeologiska utgrävningar, grävs de igen när uppdraget är slutfört. Guidade visningar ges, främst under sommarmånaderna. Jag var på en sådan visning av ett bostadshus för ett par år sedan och arkeologen var den dagen upprymd över ett fynd de gjort. De hade hittat ett barnskelett i yttre delen av ett boningshus. Det var väldigt ovanligt med sådana fynd. Även mer så, berättade han, eftersom man inte hittat några begravningsplatser för bosättningen. Nu är ju endast omkring 2% av området utgrävt så kanske dyker en begravningsplats upp så småningom.

För den som vill veta mer kan jag rekommendera Dick Harrisons utmärkta bok om Uppåkras historia; Tusen år i Uppåkra. En järnåldersmetropols uppgång och fall. En mycket intressant och lättillgänglig bok, där man får både historiska fakta och uppgifter om vad som grävts ut och deras betydelse i bosättningen och historien. Vad jag kommer ihåg speciellt

är att han skriver att trots att det var en stor bosättning, dessutom betydelsefull, så har man inte hittat några skriftliga belegg för vad staden hette på den tiden. Uppåkra är ett modernare namn. Dessutom vet man inte vad som gjorde att civilisationen försvann runt 1000-talet. Ett par av historiens alla mysterier. De utgrävda föremålen visas på Historiska museet i Lund, även det värt ett besök. Är du i närheten så kan jag verkligen rekommendera en guidad visning, eller att försöka komma med när de bjuder in till träff med de arkeologer som arbetar på utgrävningarna. Ett spännande stycke historia utspelar sig här på den skånska slätten.

Att flytta hem: tips, tankar och några överraskningar

Text & foto: Charlotte Beskow

Vi lever i en liten värld. Jag har ofta förvånat mina kollegor genom att påstå att om man tar en svensk i förskingringen och flyttar honom eller henne till ett nytt land, kommer de snart hitta någon med en gemensam bekant. Mina franska, italienska och tyska kollegor har alltid varit mycket förundrade över detta, men det är sant. Däri tror jag att Sverige är unikt.

I september 2023 blev jag pensionär och flyttade tillbaka till Sverige efter ett spännande liv utomlands. Som den Rotarian jag är, letade jag snabbt upp den internationella Rotaryklubben i Lund. En tidig morgon klev jag in och träffade Stina Eriksdotter. Vi sprang på varandra flera gånger, och en dag berättade hon att hon hade bott i Bryssel och varit ordförande för Svenska Klubben! Jag blev mycket glad. Mellan 1996 och 1999 hade jag själv förmånen att bo i Bryssel och var till och med skribent för Klubbens tidning. Stina föreslog att jag skulle dela med mig av mina erfarenheter från flytten till Sverige - och här är resultatet. Håll till godo!

Lite bakgrundsinformation

Jag har bott utomlands under större delen av mitt liv: från 7 till 14 års ålder, från 23 till 26 och från 28 till 63, då jag gick i pension från mitt arbete vid The European Space Agency (ESA). Jag har mestadels bott i Europa, och alla flyttar i vuxen ålder har varit kopplade till mitt arbete. Min tid i Bryssel, 1996–1999, följde på Sveriges inträde i EU. Jag var en av många svenskar som sökte jobb vid Kommissionen. I mitt fall stannade jag dock inte så länge utan återvände snart till mitt gamla jobb på ESA - men det är en annan historia.

Inför pensioneringen funderade jag mycket över var jag skulle slå mig ner. Mitt val stod mellan Frankrike och Sverige. Frankrike lockade onekligen, men deras skattesystem är krångligt.

Det svenska systemet verkade betydligt enklare. Mina föräldrar, som också bott utomlands i 20 år, hade valt att återvända till Sverige vid pensioneringen, och de hade ett skojigt och rikt socialt liv ända in i det sista. Inspirerad av deras erfarenheter valde jag Sverige.

Sverige har förändrats en hel del sedan jag flyttade ut på 1980-talet, mestadels till det bättre, men ett par saker skall man ha koll på.

Digitaliseringen

Nästan allt i Sverige är digitaliserat. Skattemyndigheten verkar vara den enda myndighet man kan ringa till och de är dessutom mycket hjälpsamma. För att klara sig behöver man ett BankID - utan det blir livet mycket besvärligt. BankID används för allt: att skaffa mobilabonnemang, skaffa och använda Swish, boka läkartider, kontakta myndigheter, med mera. Viktig post skickas dock fortfarande via brev till den adress man är folkbokförd.

PostNord kan vara långsamt, men det mesta kommer fram till slut. Man får inte ha bråttom. För att få ett BankID måste man vara folkbokförd. Detta kräver ett besök på ett

servicekontor, där man skriver in sig. Här blev det en utmaning för mig eftersom jag inte kände till mitt lägenhetsnummer, utan det kunde jag inte registrera mig. Turligt nog hade handläggaren stort tålamod och testade olika nummer tills systemet accepterade det.

Det visade sig senare att jag hade råkat skriva in mig på min grannes adress! Att det ens uppdagades var för att en väninna till grannen ville veta hennes födelsedag och hade letat, förmodligen på hitta.se, och där funnit att vi bodde ihop! Mycket pinsamt. Då fick jag lära mig att lägenhetsnumret står på ytterdörren. Skatteverket rättade snabbt till detta när jag berättade om misstaget.

Viktigt att komma ihåg är att det tar mellan två och 14 veckor att bli folkbokförd, vilket betyder att man inte kan gå ut och fixa mobil samma dag. Man måste ha tålamod och sin utländska mobil med sig.

Trots att viktig post fortfarande skickas via post, så visade det sig att post även kan skickas via KIVRA. KIVRA är en digital brevlåda i form av en app som myndigheterna (och andra) skickar elektronisk post till.

Flytten

Flytten till Sverige var smidig. Eftersom jag flyttade från ett EU-land var det som vilken flytt som helst nere på kontinenten. En detalj som kan ställa till problem är bilen. Om man köper en ny bil innan flytten måste den ha varit registrerad och körd i minst 12 månader för att räknas som flyttgods. Min bil hade rullat i 11 månader och tre veckor, vilket innebar att jag fick betala både moms och en hög miljöskatt. Sedan måste man besiktiga bilen på ett särskilt ställe och vänta medan Trafikverket ordnar med registreringsskyltar. Det är värt att undersöka reglerna noga om du planerar att ta med en bil.

Sjukvården

I Sverige förväntas du ta ansvar för din egen sjukvård. Det första steget är att skriva in sig på en vårdcentral. Det kan vara klokt att välja en efter bra rekommendationer, eftersom kvaliteten varierar. Kontakten sker digitalt, ofta via appar eller chatt, och kräver BankID. Det kan ta tid att få en läkartid, särskilt om du är ny i systemet. Ibland kan man bli uppringd omedelbart, men

det beror på hur många som kontaktar dem. Som inflyttad pensionär hade jag problem med att överföra mina tidigare journaler. Svenska vårdn accepterar inte av säkerhetsskäl elektroniska dokument eller USB-minnen, allt måste vara i pappersform och översatt till svenska av en auktoriserad översättare.

Blir man väldigt sjuk kan man även göra en egenremiss på 1177.se, där man först behöver logga in med BankID. Där beskriver man sina symptom i ett standardformulär, och sedan får man en kallelse att träffa en läkare. Det går även att ringa till 1177 för råd. Trots utmaningarna har jag numera kommit in i systemet, och vårdn fungerar bra. Det bästa är att ha en svensk försäkring, då det inte alltid fungerar så bra med en utländsk. En annan spaning är att tandvården verkar fungera bra, även om den kostar lite mer än vad jag är van vid från Nederländerna och Frankrike. Mitt råd är att ha tålamod och att förbereda sig på en del byråkrati.

Deklarationen

Ett hett tips är att kontakta Skatteverket i god tid innan ni flyttar. De är mycket vänliga och svarar utförligt på alla frågor. Även om ni ringer upp och får nummer 100 i kön misströsta ej, det brukar inte ta mer än 15–20 minuter att komma fram eftersom många lägger på luren. Ta en kopp kaffe och läs tidningen under tiden.

Om ni kan, planera att flytta vid årsskiftet. Jag flyttade i september och stötte på problem med min första deklARATION, eftersom den förtryckta blanketten inte stämde. Jag fyllde i alla blanketter manuellt och lämnade in dem på ett servicekontor, men sedan tog det flera månader innan något hände. I september fick jag besked om en oväntat hög skatt. Det visade sig att även om jag hade skickat in alla mina blanketter, hade jag inte tagit bort de som automatiskt skickas in av svenska banker till Skatteverket. Skatteverket hade korrekt hanterat min folkbokföringsdag, men handläggarna hade inte tillgång till den informationen i sitt system. Jag kände inte heller till hur K4-blankettinformationen fungerade och förstod därför inte att jag behövde ta bort posterna en i taget. Nu vet jag bättre.

Jag överklagade beslutet, men har ännu inte fått något svar. Det jag har lärt mig är att skatten i Sverige är hög, men systemet är relativt enkelt

när man väl har satt in sig i det. Ett gott råd är att alltid utgå från att myndigheterna redan vet allt om dig - och att vara noggrann med detaljerna.

Svensk kultur och samhälle

Svenskar är över lag hjälpsamma och vänliga, men det finns små kulturella egenheter som tog tid att vänja sig vid. Svenskar är kända för att vara tysta och reserverade, och sedan min återkomst till Sverige har jag märkt att det är sällsynt att någon håller upp dörren, hälsar i väntrummet eller ger väg när man möts på en trång trottoar. En annan sak jag saknar är livliga diskussioner. Många svenskar är försiktiga med att uttrycka avvikande åsikter - man vill inte skapa dålig stämning. Det verkar som att svenskar verkar föredra konsensus framför debatt, och det är en annorlunda men intressant dynamik. Sveriges Radio tycker jag är bra då de erbjuder djupgående analyser och variation i argumentationen, och tidningsabonnemang är billiga så man kan ha flera egna. Jag har dessutom till min glädje upptäckt att biblioteken i de större städerna har gott om utländska tidningar. Mitt råd är att behålla ett par abonnemang som ni är vana vid.

Det positiva - varför Sverige är värt det

Trots utmaningarna finns det mycket som gör Sverige till ett fantastiskt land. Naturen är underbar, och det finns gott om möjligheter för friluftsliv, sport och sociala aktiviteter. Vi har massor av bra restauranger, god mat, charmiga hotell och glest med trafik. Öl och vin har blivit mycket billigare sedan jag utvandrade, och Systembolaget har generösa öppettider. De tar även gärna tillbaka överblivna drycker om man handlat för mycket inför ett kalas. Många av mina vänner är för fri företagsamhet, men nästan alla vill ändå behålla Systembolaget - tack vare deras rimliga priser och sitt imponerande sortiment. Där ser man! Det var inget jag hade förväntat mig när jag lämnade landet 1988.

Tågen går ofta, och även om det ibland blir en del strul, är tågtrafiken i Sverige välutbyggd. Visst uppstår kaos ibland, särskilt på vintern, men sådant händer även utomlands. Det bästa är att ha gott om tid och undvika att ta det allra sista tåget.

Bussarna är däremot punktliga, och lokaltrafiken

fungerar generellt bra. Alla avgångstider finns i respektive appar, vilket gör det enkelt att planera resan - även om något går snett. Visst kan det bli lite rörigt när tåg byter spår strax före avgång, men oftast löser det sig allt ändå.

Det viktigaste av allt är ändå att ha sina nära och kära inom räckhåll. Gamla vänner och familj förgyller verkligen tillvaron. Samtidigt har jag fortfarande goda vänner utomlands och försöker resa iväg ett par gånger varje vinter för att träffa dem. Tids nog kommer jag också att besöka Bryssel igen -den stad där jag trivdes allra bäst, i alla kategorier.

KALENDARIUM

Svenska Kyrkan i Bryssel

Avenue des Gaulois 35 Etterbeek

Gudstjänster i advent och jul

Onsdag 4 december kl. 19

Kvällsmässa

Söndag 8 december kl. 11

Högmässa. Kyrkkaffe. "Guds rike är nära"

Onsdag 11 december kl. 19

Kvällsmässa

Söndag 15 december kl. 11

Högmässa. Kyrkkaffe. "Bana väg för Herren".

Onsdag 18 december kl. 19

Kvällsmässa

Söndag 22 december kl. 11

Högmässa. Kyrkkaffe. "Herrens moder"

Julafton tisdag 24 december

kl. 11 Gudstjänst vid krubban.

Julgrötslunch

Juldagen onsdag 25 december

kl. 11 Högmässa. Kyrkkaffe. "Jesu födelse"

OBS: 26 december till 11

januari håller kyrkan stängt för jullov.

Första gudstjänsten för terminen är den 12 januari kl. 11. Efteråt julgransplundring tillsammans med Svenska Klubben. Info följer.

Luciafiranden

Söndag 8 december kl. 16.00 & 20.00

Svenska körens julkonsert med luciatåg.

Plats: L'Église du Collège Saint-Michel, Etterbeek.

Biljettförsäljning här: [HEM](#) | [Swedish Choir](#)

Fredag 13 december kl. 19.00

Traditionellt luciatåg. Efteråt glögg och lussebulle till självkostnadspris.

Plats: Holy Trinity Church, 29 Rue Capitaine Crespel, Ixelles.

För biljetter gör så här:

Kom till Svenska kyrkan, Avenue des Gaulois 35, och hämta biljett som garanterar plats. Det går inte att förboka via email/telefon.

Biljetter kan hämtas på följande tider: fredag 6/12 kl. 8.30-9.30, söndag 8/12 kl. 12.30-13.30, och onsdag 11/12 kl. 13.00-17.00.

Antalet platser i Holy Trinity är begränsat, därför max antal 4 biljetter per person. Kvarvarande biljetter lämnas ut vid Holy Trinity den 13 december från kl. 18.30.

Om du hämtar ut biljett men sedan får förhinder att gå, meddela i så fall gärna bryssel@svenskakyrkan.se - så kan någon annan få chansen att gå i stället! Tack!

Vid ingången till Holy Trinity kommer finnas en QR-kod och kontantkassa för att ta emot din valfria gåva, gärna minst 5€ per person, som skänkes till stöd för den ideella, humanitära organisationen Community Kitchen.

Community Kitchen är baserad i Holy Trinity och lagar ca. 5000 mål mat i veckan till människor i Bryssel som lever hungriga, hemlösa, eller i fattigdom. Måltiderna distribueras i samarbete med bl.a. Röda Korset.

Vi ber om - och tackar för - ditt stöd!

Läs mer om Community Kitchen här: [Home - Community Kitchen](#)

Tack för att du har läst detta nummer av E-Bladet!

Redaktionen vill även rikta ett stort tack till alla
generösa bidragsgivare och flitiga korrekturläsare!

Deadline för nästa nummer meddelas via våra kanaler.

Vi blir jätteglada om du vill bidra med texter eller
bilder.

Material skickas till: svenskaklubbenbelgien@gmail.com

Skriv: "Bidrag till Bladet" i ämnesraden.

Vi önskar er all en riktigt God Jul och Gott Nytt År!

**Vi vill även påminna om att medlemsavgiften för
2025 ska betalas in till Klubbens konto (IBAN:
BE53 9530 2419 0553 BIC: CTBK BEBX) senast 31
januari.**